

Juryrapport / Jury report Theaterfestival 2022

KilJoy Quiz

Luanda Casella / NTGent

KillJoy Quiz is een Engelstalige voorstelling die zich verkleedt in het format van een Amerikaanse tv-show om het geweld van taal te doorprikken. De term 'killjoy' komt van Sara Ahmed. Letterlijk vertaald is de killjoy iemand die het geluk of plezier, 'joy', komt verzieken, 'killen': iemand die de pret verstoort door onrecht aan te kaarten. Dat klinkt negatief, maar dat is het voor Ahmed niet. Een killjoy (pretbederver) verzet zich tegen ingesleten patronen.

In het gladde en opgeblazen decor van een tv-studio voeren drie actrices en drie zangeressen, alle zes van kleur, een ritmisch strakke show op, van ronde naar ronde. Maar binnen die herkenbare vormkopie injecteert Luanda Casella, tussen de vragen door, een veeleer politieke inhoud. Met humor en finesse slaagt ze er zo in om de manipulatieve kracht van woorden te benadrukken. Vanuit queer, eco-feministische en afro-futuristische referenties ontleedt deze performance met het nodige sarcasme allerlei mechanismen van taalgebruik: van Twitter-posts, politieke verklaringen en Facebook-chat tot het discours rond bijvoorbeeld klimaat of kapitalisme.

Dat Casella geïntrigeerd is door verhaalplots en spanningsbogen, voel je ook aan de opbouw van de dramaturgie. Eerst confronteert haar regie ons met behulp van subtiele meerkeuzevragen met onze vooroordelen, daarna zet ze ons aan het denken over onze manier van dialogeren en ons gebruik van kennis. Wanneer worden woorden een verraderlijke bondgenoot van bedrog en manipulatie? Vanaf welk punt worden we de onderdrukker wanneer we een onderdrukking aan de kaak stellen? Meer dan één ballon wordt in *KillJoy Quiz* genadeloos doorprikt.

Hoe je een activistische inhoud vertaalt naar een open vorm die er toch geen leerstuk van maakt: het blijft een van de hamvragen van het theater vandaag. Casella heeft met het bekende format van de quiz een uitgekend antwoord gevonden: het geeft dat activisme niet alleen een luchtige en entertainende vorm, maar houdt het publiek tegelijk toch extra bij de les. De intelligentie waarmee Casella dergelijke maatschappelijk relevante onderwerpen aansnijdt en speelsheid inzet als lekker glijmiddel voor vlijmscherpe kritiek, voelt bijzonder inspirerend. Het geeft je als publiek veel zin om zelf aan de slag te gaan.

****

ENG

KillJoy Quiz is an English-language performance that dresses up in the format of an American TV show to puncture the violence of language. The term 'killjoy' comes from Sara Ahmed. Literally translated, the killjoy is someone who comes to spoil the happiness or pleasure, 'joy', 'kill': someone who disrupts the fun by bringing up injustice. That sounds negative, but for Ahmed it is not. A killjoy (fun spoiler) resists ingrained patterns.

In the slick and bloated setting of a TV studio, three actresses and three singers, all six of colour, perform a rhythmically tight show, from round to round. But within that recognisable copy of form, Luanda Casella injects, between questions, a rather political content. With humour and finesse, she thus manages to highlight the manipulative power of words. Starting from queer, eco-feminist and Afro-futurist references, this performance dissects with the necessary sarcasm all kinds of mechanisms of language use: from Twitter posts, political statements and Facebook chat to the discourse around climate or capitalism, for instance.

That Casella is intrigued by narrative plots and tension arcs is also felt in the construction of the dramaturgy. First, her direction confronts us with our prejudices using subtle multiple-choice questions, then she makes us think about how we dialogue and use knowledge. When do words become an insidious ally of deception and manipulation? From what point do we become the oppressor when we denounce an oppression? More than one balloon is mercilessly punctured in KillJoy Quiz.

How to translate activist content into an open form that nevertheless does not turn it into a doctrine: it remains one of the key questions of theatre today. Casella has found a clever answer with the familiar format of the quiz: it not only gives that activism a light-hearted and entertaining form, but at the same time keeps the audience extra attentive. The intelligence with which Casella addresses such socially relevant topics and uses playfulness as a tasty lubricant for razor-sharp criticism feels particularly inspiring. As an audience, it makes you want to get to work yourself.